

Кирило – Мефодіївське товариство (братство)

- ♦ Київ
- ♦ січень 1846 – березень 1847
р.р.

«Книга буття українського народу» — це синтезована модель перебудови суспільного життя, у якій була зроблена спроба врахувати релігійні, соціальні та національні прагнення.

Концепція кирило-мефодіївців включала:

- 1) створення демократичної федерації християнських слов'янських республік;
- 2) знищення царизму та скасування кріпосного права та станів;
- 3) утвердження у суспільстві демократичних прав і свобод для громадян;
- 4) досягнення рівності у правах на розвиток національної мови, культури та освіти всіма слов'янськими народами;
- 5) поступове поширення створеного християнського ладу на весь світ.

ВІРЛО-МЕФОДІВСЬКЕ ТОВАРИСТВО

ВІРЛО-МЕФОДІВСЬКЕ ТОВАРИСТВО

Відкрито 1863 року.
Виробляє пиво, пивні напої, вітчизняні та
зарубіжні сорти пивоварення, пивні напої
з додаванням м'якотів фруктів.

Відкрито 1863 року.

ВІРЛО-МЕФОДІВСЬКЕ
ТОВАРИСТВО

СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНЕ ЖИТТЯ на УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ у першій половині XIX ст.

Киевъ. Николаевскій паркъ и университетъ.

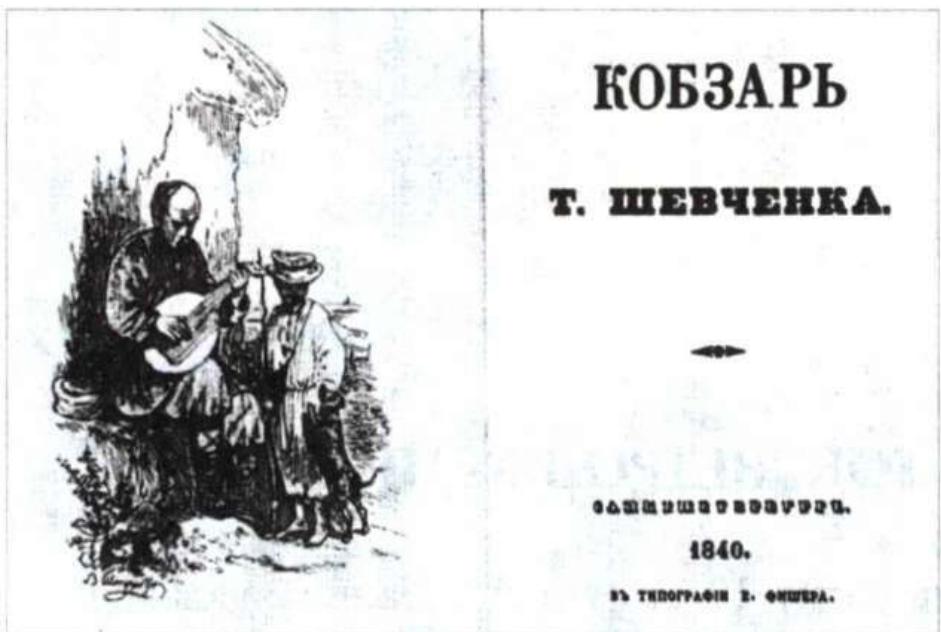
Kiev. L'Universite.

Розділ 5

Перше видання
«Кобзаря»
Тараса Шевченка.

М.І. КОСТОМАРОВ

“Закон
Бóжий”

(КНИГА БУТТЕЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ)

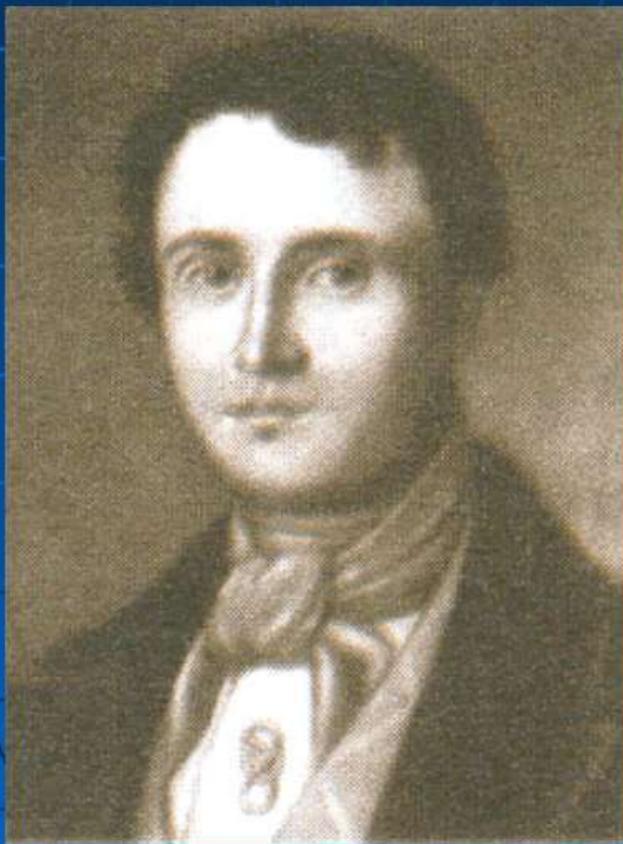
Кирило-Мефодіївське братство

Назване на честь
відомих
слов'янських
просвітителів
Кирила і Мефодія

Микола Гулак

(1822 – 1899)

- Громадсько – політичний діяч, педагог, учений. На квартирі М. Гулака найчастіше відбувалися зустрічі братчиків. Разом з М. Костомаровим був ініціатором введення особливої символіки – перстнів із написами: “Св. Кирило і Мефодій”, а також печатки з девізом:”І зрозумієте істину, і істина визволить вас”

В Києві у 1846 році створюється таємна політична організація, яка набуває антикріпосницького характеру. Так з'являється Кирило-Мефодіївське товариство. До цього братства входили Т. Шевченко, М. Гулак, А. Навроцький та інші.

Вони виступали проти кріпосного права, боролися за його ліквідацію. Але не всі члени Кирило-Мефодіївського товариства мали одні погляди на шляхи здійснення цієї мети. Частина членів братства поділяла революційно-демократичні погляди, які вносив Т. Шевченко. Інша частина, до якої належали П. Куліш, Н. Костомаров, пропагувала ідеї української буржуазії.

Передова група цієї організації (а до неї й належав Т. Шевченко) висувала такі вимоги: відміну кріпацтва, звільнення всіх слов'янських народів від національного гніту, об'єднання їх у вільну федеративну республіку із парламентською владою, рівні права усім народностям. Саме кирило-мефодіївці ставили питання про створення української держави, яка б увійшла до республіканської федерації слов'янських народів. Сам Шевченко вважав, що таке об'єднання може відбутися в результаті всенародного повстання, що наш народ зможе звільнитися лише шляхом боротьби трудящих проти самодержавства і поміщиків.

Пантелеймон Куліш

(1819 – 1897)

- Письменник, учений, педагог, громадський діяч. Крім літературно – художніх творів, Куліш видрукував першу навчальну книгу з української історії для дітей старшого шкільного віку.
- В доповіді шефа жандармів графа Орлова Миколі І зазначалося: “Книги Куліша могли б так само впливати на малоросіян, як і вірші Шевченка”

„Книга буття українського народу”

- Викладено програму товариства, 109 положень релігійно – повчального та історико – публіцистичного характеру.
- Показано основні події світової історії від давніх часів до середини XIX ст.
- Підкреслювалося, що історичне покликання України полягає в тому, щоб підняти інших слов'ян на боротьбу за національне відродження.
- Ставили завданням перебудову суспільства на засадах християнства.

Течії серед кирило-мефодіївців

2 течії

Помірковано -
ліберальна

М. Костомаров,
М. Маркевич,
П. Куліш,
В. Білозерський
РЕФОРМИ

Радикальна

Т. Шевченко, О. Навроцький,
М. Гулак, І. Посядя
**РЕВОЛЮЦІЙНИЙ
ПЕРЕВОРОТ**

Передумови утворення Кирило-мефодіївського товариства

Зовнішні передумови

- Загострення протистояння в Європі між силами абсолютизму і демократії
- Розвиток європейської філософської думки
- Поява європейських таємних організацій

Внутрішні передумови

- Подальший наступ російського царизму на права українців
- Посилення процесу русифікації
- Виникнення української національної ідеї
- Збереження та подальший розвиток традицій українського-національного руху

Розгром товариства

Кирило-Мефодіївське

Кирило-Мефодіївське братство проіснувало 14 (деякі джерела свідчать що 16 місяців, але це не так). У березні 1847 року за доносом провокатора Олексія Петрова діяльність братства була викрита, а члени заарештовані.

Діяльність кирило - мефодіївців

- Проводили пропагандистську діяльність.
- Створювали в селах школи для народу.
- Розробляли проекти запровадження в Україні мережі початкових навчальних закладів.
- Складали шкільні підручники.
- Видавали книги та журнали.
- Збирали кошти на культурні потреби, на видання популярних книжок.

Тараса Шевченко

(1814-1861)

Викуплений І.Сошенком з
неволі у віці 24 роки,
навчався в Академії
мистецтв, учасник Кирило-
Мефодіївського товариства,
арештований і 10-літня
рекрутчина з забороною
писати і малювати, смерть
незабаром після повернення
з заслання.

Кирило - Мефодіївське товариство

Головне завдання: спонукати всіх слов'ян до боротьби за економічне, соціальне й національне визволення.

Програмові цілі:

- Знищення кріпосного права і поділу населення на стани
- Об'єднання слов'янських народів у єдину федерацію
- Кожний слов'янський народ зберігає свою самостійність і незалежність й утворює власну державу з республіканською формою правління у складі федерації
- Проголошення рівності, демократичних прав і свобод народів
- Розвиток національної мови та культури усіх слов'янських народів
- Правове законодавство має ґрунтуватися на релігійних ідеях

Форми та методи діяльності:

- Нелегальність та конспірація
- Прийняття присяги
- Проголошення взаємодопомоги
- Поширення освіти і грамотності серед населення
- Поширення своїх ідей через виховання молоді та розповсюдження літератури

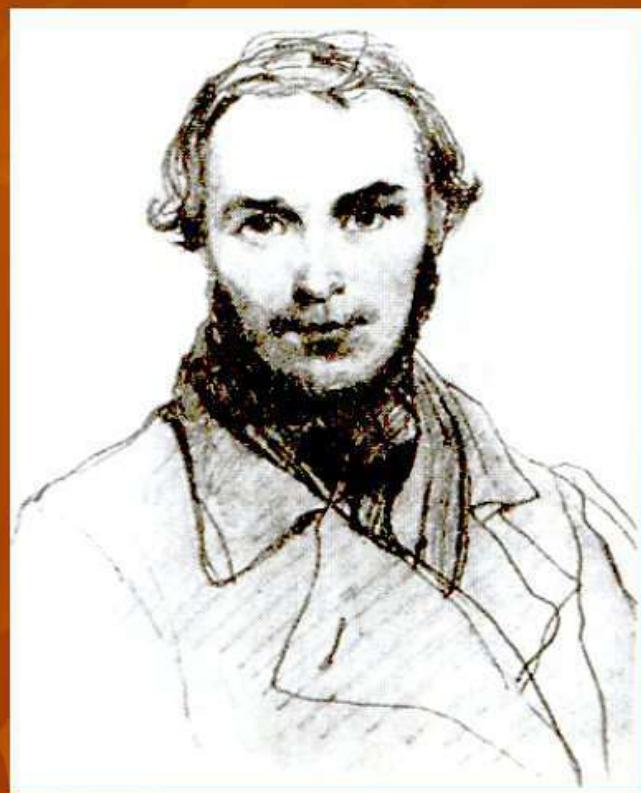
Програмні документи

- “Книга буття українського народу
- «Статут Слов'янського товариства св. Кирила і Мефодія»

Тарас Шевченко

(1814 – 1861)

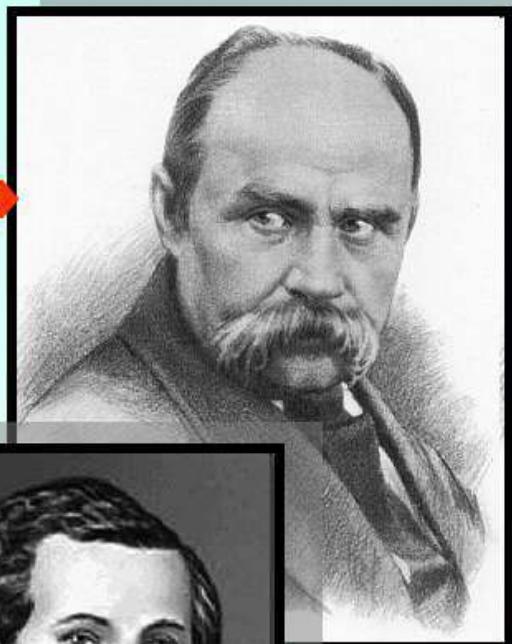

- **Народний поет, художник, мислитель. За своїми політичними переконаннями був революційним демократом, входив до складу Кирило – Мефодіївського братства.**
- **За свої твори був засланий із забороною писати і малювати в солдати в Оренбурзький окремий корпус.**

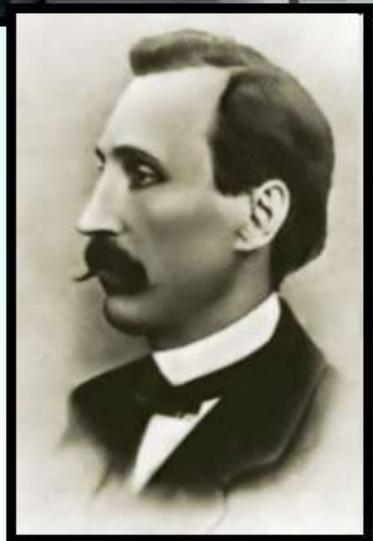

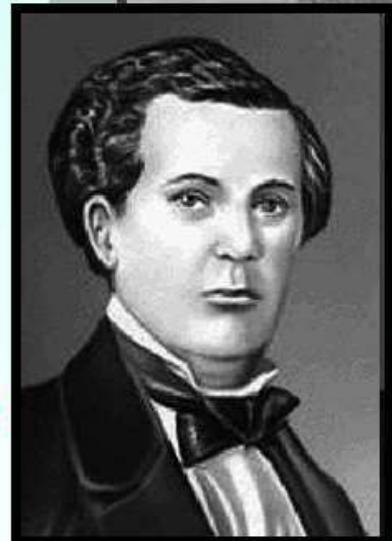
←М.Костомаров

Т.Шевченко→

←П.Куліш

М.Гулак→

Історичне значення

- Це була перша політична організація української інтелігенції.
- Поява та діяльність товариства стала початком переходу від культурницького до політичного етапу боротьби за національний розвиток України.
- Кирило-мефодіївці зробили значний внесок у розвиток української національної ідеї.

Значення Кирило-Мефодіївського товариства

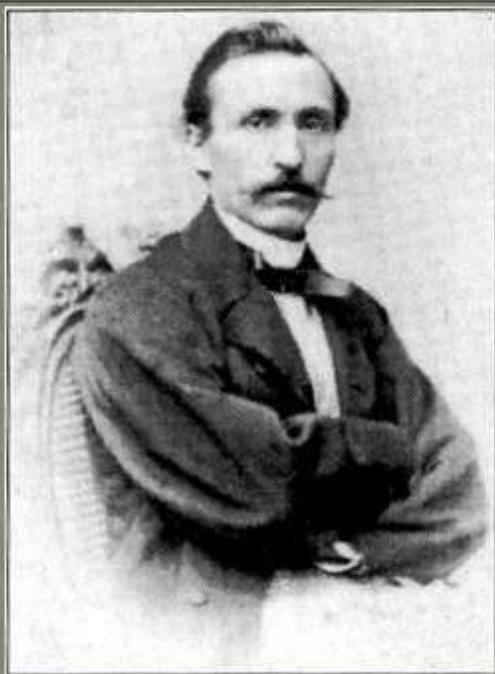
Спроба інтелігенції перейти від культурницького до політичного етапу національного розвитку

Привернення уваги царського уряду до потенційної небезпеки зростаючої національної свідомості

Початок довгої безупинної боротьби української інтелігенції з російським царatom

Члени Кирило – Мефодіївського братства - представники ліберального крила

**П. Куліш (1819 – 1897) –
письменник, фольклорист,
етнограф, перекладач, видавець.**

**О. Маркович (1822 – 1867) –
фольклорист, етнограф,
громадський діяч.**

Бакин Сотни! непримкните Краснодарский край, надо же я
поговорить буксиром.

1. Тихо сидя в столовой на кухне
и не имея ни малейшего представления
о том, что же это за зверь, я
заподспойко сидел и ждал, пока
все уйдут из кухни. И тут
вдруг из-за угла показалась
тень, которая медленно, но верно
подобралась ко мне. Я сидел
немножко испуганно, но не
стесняясь, и смотрел на эту
тень. Тень эта оказалась
маленькой девочкой с бледной
 кожей, с большими темными
 глазами и с длинными
 волосами, которые
 были пурпурного цвета.

Ad partem zewnętrznej gospodarki finansowej
współczesna Polska, i europejskie rynki finan-
sowe wciąż funkcjonują, po czym następuje
rozgałęzienie się tychże rynków, i to do poziomu
również lokalnego, co jest typowe dla Polski, i po-
zwala na rozwój lokalnych gospodarek, i po-

He pote vint regio iei jodiste Kival
e vondeste Tabens! "Lagodek mirek
biq'vare usto kroki, e ko lagodek
vadzene naf'ki, fidejvane eko koi-
kroki, e vonek kroki za kroki
kroki, e vaneek givon nup'vandere
spublio u yel'vandere etenmuk e
avordk'vare, e ko leuit etent vaneek
u yel'vandere. P. T. T. L. vondeste

«Знані божкі», Перша сторінка доказового прикладу.

Перша сторінка рукопису “Книга буття українського народу”

Обкладинки слідчої справи про членів Ки- рило-Мефодіївсько- го братства Т. Г. Шев- ченка.

Перша сторінка рукопису «Книги буття українського народу».

22

Кіев. Імпер. Університетъ св. Владимира

ДОДАЛІ ВІДВІДУ
СТРОГО
Н. К.

ДОДАЛІ ВІДВІДУ
СТРОГО
Н. К.

Н.І. КОСТОМАРОВ

“Закон Бóжий”

(КНИГА БЫТИЯ УКРАИНСКОГО НАРОДА)

М.І. КОСТОМАРОВ

“Закон Бóжий”

(КНИГА БУТЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ)

КИРИЛО-МЕФОДІЇВСЬКЕ БРАТСТВО

КИРИЛО-МЕФОДІЇВСЬКЕ БРАТСТВО

Підготувала учитель історії Желдецького НВК

Забава О.В.

 MyShared

Устав Славянського Общества св. Кирила и
Мефодія.

Основні члени:

1. Принимаютъ, что предстоящее виноватство
Союзниковъ Славянъ есть попытка насаждения
ихъ ханжонку или добре вспомнишись.
2. Принимаютъ, что, при соединении ханжескихъ
съюзниковъ земли не могутъ быть самостоѧщими,
а такими же должны признаться: Православіе,
Соборъ Павла въ Епіфанії, Михаїлъ, Іоаннъ та
Іоаннъ Успенський, Кипрій-Борисъ въ Болградѣ
3. Принимаютъ, что бояться земли землемѣрія
Бесія пародію въ съюзническомъ подчиненнії
сопроводить не відъ правдивихъ, і притомъ засудитъ віро-
нозважанії въ союзника.
4. Принимаютъ, что правдивія, чистоти моральнихъ нравівъ
составляютъ въ съюзническомъ землемѣрії
добрий основа відносинъ на відкритій північній морі
Півдня Атлантика.
5. Принимаютъ, че виноватіе винагаданієтъ землемѣрії
важаєтъ аристократичній нервовитоскопії, землемѣрії
засудитъ землемѣрії засудитъ відъ землемѣрії.
6. Принимаютъ, че землемѣрії засудитъ відъ
Софіївській Соборъ якъ предводительницу виноватихъ

«Устав Славянского общества св. Кирила и Мефодия».
Перша сторінка.

У меня есть очень близкие
люди которые любят и подбадривают
Могу ли я с тобой поговорить
Могут ли они мне помочь.

М. Медведев

